

[Typ hier]

Marc De Bie

DE WEDUWE

Volkstoneel

Wie? (3 h, 4 dames)

Martha

Annabel

Nic

Donny

Robbie

Nancy

Veronique

Wanneer?

Nu.

Waar?

In Tielrode. Het stuk speelt zich af in de wereld van de foorkramers. Een woonwagen als decor kan maar moet – op een paar replieken na - niet.

Inhoud

De kersverse weduwe Martha krijgt prompt een huwelijksaanzoek. Ze is in de war. Helemaal het noorden kwijt raakt ze bij het vernemen dat haar man in een bordeel gestorven is. En als blijkt dat haar foorkramerszaak op een faillissement afstevent. Dat lijkt haar aanbieder echter alleen maar te sterken in zijn liefde.

Een weekdayag eind september.

Martha is alleen. Ze rommelt in een doos met foto's. Muziek (Annabel, Hans de Booij)

Annabel op. Ze zet meteen de muziek stiller.

Martha Uw vader hoorde dat graag. Alle populaire muziek van de jaren tachtig en zo. Waarom heet gij Annabel, denkt ge?

Annabel Mijn vader is dood, ma. .. Gelooft ge 't nu nog niet?

Martha Nee.

Annabel Probeer het toch maar. Ge zijt trouwens op de goede weg. Ik neem aan dat ge een foto zoekt voor op zijn doodprentje.

Martha weent.

Annabel Heeft Nic nog niet gebeld?

Martha Nee.

Annabel We weten het dus nog niet.

Martha Wat?

Annabel Hoe het gebeurd is. En waar. En waar hij de laatste week gezeten heeft. Of rondgehangen. Dat zal wel een geschikter woord zijn.

Martha Uw vader was ziek.

Annabel Te ziek om van zich iets te laten horen?

Martha Ja.

Annabel Maar niet ziek genoeg om er voor de zoveelste keer in zijn leven op uit te trekken en zin gezin in plan te laten.

Martha De zoveelste keer?

Annabel Zijn zoveelste snoepreisje.

Martha Hij had daar nood aan.

Annabel Zo redeneert een man die alleen aan zichzelf denkt. Een egoïst.

Martha Een ziek mens.

Annabel Vader was een leegloper.

Martha Annabel!

Annabel De laatste vijf jaar heeft hij geen poot meer uitgestoken in de zaak.

Martha Omdat hij ziek was.

Annabel (invallend) ... hij ziek was. En de tien jaar daarvoor omdat hij te lui was.

Martha Ge kwetst me.

Annabel Sorry.

Martha Ik ben hem altijd graag blijven zien.

Annabel Ik wilde dat ook kunnen zeggen.

Martha Hij zag u in elk geval graag.

Annabel Daar heb ik dan weinig van gemerkt.

Martha Hij had veel vrienden.

Annabel Cafévrienden. In elk dorp waar we kwamen een dozijn.

Martha Om reclame te maken voor onze zaak.

Annabel Omdat hij intussen niet moest werken.

Martha Hij kreeg wel alles gedaan met zijn manier van omgaan met de mensen. Van de gemeentebesturen, van de kermiscomités, van de boeren bij wie we mochten parkeren.

Annabel En in de cafés met een schoon bazinneke, wat kreeg hij daar gedaan?

Martha Hij was populair. Dat is hij altijd geweest. Ook toen we nog jong waren. Ik heb hem niet vanzelf veroverd en zo, ik heb er veel moeite voor moeten doen.

Annabel Nooit spijt van gehad?

Martha Nooit.

Annabel En als ge toen wist wat ge nu weet?

Martha Dan koos ik weer voor hem.

Annabel Het was er gene van ons, ma. Ik wil zeggen: het was geen foorkramer, nooit geweest. Opa wist dat ook. Heel goed zelfs. Hij is niet hard genoeg, zei hij. Verwend, bedoelde hij. Rotverwend.

Martha Hij zag me graag.

Annabel Daar gaat het niet over. Het gaat erover dat hij niet geschikt was om in de stiel te komen.

Martha Onder verstaan: daar moet ge hard voor zijn. Zoals gij. Gij zijt een harde. Maar zijt ge daarom gelukkiger?

Annabel Ik ben niet ongelukkig.

Martha Dat is niet genoeg.

Annabel Ik doe mijn plicht.

Martha Die doe ik ook. Die heb ik altijd gedaan.

Annabel Zijt gij gelukkig?

Martha rommelt weer in doos.

- Annabel   Ons karakter is ons noodlot. Ik lijk op opa Kasper, gij op oma Sabine. .. Vindt ge iets?
- Martha   Wat vindt ge van deze? (toont foto)
- Annabel   Daar staat hij ziek op.
- Martha   Hij wàs ziek.
- Annabel   Hij verzorgde zich niet.
- Martha   Misschien herinneren de mensen hem zich het best zo. En deze? Getrokken op de kermis in Baasrode. Tien jaar geleden, schat ik.
- Annabel   Hier staat hij te mooi op.
- Martha   Hij wàs mooi. Niemand kon tegen hem op.
- Annabel   Ik weet het: ge hebt ge 'm voor zijn uiterlijk genomen.
- Martha   Eigenlijk wel.
- Annabel   Ge hadt nochtans keuze genoeg, heb ik opa nog horen zeggen.
- Martha   Da 's waar.
- Annabel   Waarom dan hem?
- Martha   Nog eens: ik hield van hem.
- Annabel   Of van zijn sportauto?
- Martha   Hier. (toont andere foto)
- Annabel   Nee! Niet met een microfoon voor zijn neus. Als zanger zeker.
- Martha   Hij kón zingen.
- Annabel   Zegt gij.
- Martha   Hij had zelfs zijn eigen orkestje.
- Annabel   Daar stak hij ook úw geld in.
- Martha   Hij is er nog mee opgetreden in het voorprogramma van Eddy Wally.
- Annabel   Eddy wie?
- Martha   Een van de beste zangers van zijn tijd.
- Annabel   Opa Kasper had in elk geval niet graag dat hij zich daarmee bezig hield. Hadt ge maar naar opa geluisterd.
- Martha   Luistert gij naar mij?
- Annabel   Als ge redelijk zijt.
- Martha   (rommelt weer in doos) Deze dan? (toont foto) Hier staat hij serieus op en zo.
- Annabel   Dat zal wel. Op de begrafenis van nonkel Paul.

Martha Nonkel Paul.

Annabel Lang geleden.

Martha Tweeëntwintig jaar al. Er gaat geen dag voorbij dat ik niet aan mijn broer denk.

Annabel Ge zaagt hem graag, dat weet ik nog. Dat waardeer ik in u: uw familietrouw.

Martha Ik had maar één broer. We waren zeer hecht. We scheelden ook maar twee jaar. Ik heb weken aan een stuk geschreid. Hoe dom kan een accident zijn? Uitgeweken voor een hond.

Annabel De dood van nonkel Paul heeft onze zaak geen goed gedaan. En meter Sabine helpen sterven.

Martha Heb ik gefaald, Annabel? Ik heb mijn broer zijn plaats ingenomen, opa wilde het zo. Was ik wel geschikt om onze zaak te leiden?

Annabel Opa was er toch nog? En daarna ik.

Martha Ja. Op jou konden we rekenen. Maar ik bleef hem graag zien. Maar het loste opa's pijnlijkste probleem niet op. De naam Kaufmann verderzetten. Dat was zijn diepste wens.

Annabel Een wens of een obsessie?

Martha Paul moest dat doen. Hij droeg de familienaam. Ik niet. Als Paul niet verongelukt was, was alles anders geweest.

Annabel 'Als' in de verleden tijd bestaat niet, make. (troost Martha) Maar ik kan niet voor een opvolger zorgen. Toch niet ene met de naam Kaufmann.

Martha Toch wel spijtig dat vrouwen daar niets in te zeggen hebben en zo.

Annabel Maar mijn kind – en er komt er een, zeker weten - mijn kind mag dan Niemegeers heten, van karakter zal het een Kaufmann zijn. Met twee n-nen.

Martha Al meer dan honderd jaar staan we op de kermis. Dat is ook een vorm van traditie.

Annabel We doen voort, ma. Ook zonder Freddy Francken.

Martha Met Nic.

Annabel Met Nic Niemegeers.

Martha Nic is een goeie jongen. En van grote waarde voor onze zaak. Op zijn manier dan.

Annabel Zeg dat niet te dikwijls waar hij bij is. Zijn kol spant al genoeg.

Martha Hier, nog een foto als zanger. (toont postkaart)

Annabel Freddy Sweetey...

Martha Zijn artiestennaam.

Annabel Ge moet een artiest zijn om zo een naam uit te vinden.

Martha Muziek was zijn lang leven. Hij stond ermee op en ging ermee slapen. (weent)

Annabel   Huil maar, make. Ge hebt het recht om verdriet te hebben. Ik wou dat ik er ook had.

Martha   Het is en blijft uw vader.

Annabel   Een vader laat zijn gezin niet in de steek. (rommelt zelf in de doos) Hier. Wat vindt ge van deze?

Martha   Genomen op de begrafenis van oma Sabine. Oké. Neem die dan maar.

Annabel   Hier staat hij tenminste serieus op.

Martha   Hij zag mijn moeder graag.

Annabel   Wie deed dat niet? Oma Sabine, de goedheid zelf.

Martha   Ze was altijd opgetogen als ze uw vader hoorde of zag. Hij was zo charmant met haar.

Annabel   Mooipraters noemt men zo 'n charmeurs. Pluimstrijkers.

Martha   Beter dat dan stoker of ruziemaker.

Annabel   Gij hebt eigenlijk maar ene vrijer gehad zeker?

Martha   De plechtige communielieven tellen we niet mee. Ja. Ik heb er maar ene gehad. Ik was direct smoor op mijne Freddy. Ik moest er geen andere meer hebben. Doe uw keuze en bemin uw keuze, zei oma Sabine.

Annabel   Hoe zeggen ze dat ook nog? Trouw totterdood. .. Was hij dat ook? Uwe Freddy? Trouw totterdood? .. Geen commentaar.

Martha   Het is gepasseerd, Annabel.

Annabel   En hem kunnen we het niet meer vragen.

Martha   Ik ga alleen aan onze schone dagen samen denken. Gun mij dat.

Annabel   Schone dagen?

Martha   Die waren er ook.

Annabel   Ze zijn wel al langer dan vijf jaar voorbij, peins ik. Wanneer hebt ge de laatste keer kat en muis gespeeld?

Martha   Wat wilt ge zeggen ...

Annabel   Gevrijd?

Martha   Wat vraagt gij nu?

Annabel   Sliept ge de laatste tijd nog bijeen?

Martha   Annabel!

Annabel   De laatste week niet.

Martha   De laatste week ...

Annabel   Kon hij nog iets?

Martha   Annabel! Wat durft gij allemaal vragen?

Annabel Twee vrouwen onder elkaar, ma! Een van bijna dertig en een van bijna vijftig. Dat mag toch?

Martha Moét het ook? Toen ik zo jong was als gij nu, durfde ik niet eens over die zaken spreken en zo. Met niemand. Zeker met mijn eigen moeder niet. Niemand van mijn vriendinnen durfde dat.

Nic op, zwaaiend met de overlijdensakte.

Nic Requiem aeternam dona eis domine.

Martha Nic?!

Nic De overlijdensakte.

Annabel Eindelijk. De begrafenis kan beginnen.

Nic Zo rap niet.

Annabel Als 't van mij afhangt, niet rap genoeg.

Martha Annabel. Een beetje respect.

Nic Ge hebt gelijk, schoonmama. Nu hoort ge weer eens met wat voor een wrede vrouw ik opgescheept zit.

Annabel Niemegeers, uw fatsoen! Of wilt ge in 't klein bedje slapen vannacht?

Martha Hoe is 't gebeurd? Zijn hart?

Nic (knikt) De tikker.

Annabel En waar? Bij een van zijn lieven?

Martha Toch niet op café? In een hotel?

Nic In een bordeel.

Annabel In een bordeel. Ik sta versteld dat het mij nog raakt.

Martha slaat de handen voor het gelaat.

Annabel Make. (knuffelt Martha)

Nic Er zijn minder plezante plaatsen om uw kaars uit te blazen.

Martha Een bordeel.

Annabel Hij kon dus wel nog iets.

Nic Dat valt te bezien.

Annabel Leg uit.

Nic Sommige mannen trekken naar een kabberdoesj zoals anderen naar een fitnesszaal. Om iets te bewijzen.

Annabel Wat dan? Van waar de kindjes komen wist hij al. En hoe ze gefabriceerd werden ook.

Martha Iets bewijzen aan wie?

Nic Aan zichzelf.

Annabel Dat staat toch niet op die akte? (wil Nic het document afnemen)

Nic (geeft het document niet) Gokfout, staat er.

Annabel Laat zien!

Nic Gegokt en verloren.

Speels gevecht. Annabel bemachtigt het document niet. Nic geeft het haar.

Nic Alstublieft, sjokkemoeske (verbastering van chocomousse).

Annabel (leest) Hartfalen.

Martha Dus toch zijn hart?

Nic Wat anders?

Annabel Hartfalen. Dat is zo algemeen. Zijn ze daarmee content?

Nic Wie: ze?

Annabel De bevoegde instanties.

Nic Er is toch geen misdaad gepleegd?

Martha Dat ontbrak er nog aan.

Nic Nee dus. Wie kan het achteraf iets schelen wat er staat?

Annabel De waarheid.

Nic Voor Freddy stond de waarheid gelijk aan zelfbedrog.

Annabel Wie vult zo 'n document in?

Nic Een dokter.

Annabel Wat voor een?

Nic Om het even soms een wetsdokter.

Annabel Een of ander corrupt exemplaar dus.

Nic Een vakman die weet wat van hem verwacht wordt.

Annabel De waarheid.

Nic Inbegrepen de schande, het verdriet, de sensatie. Wat had hij moeten schrijven?
Gestorven bij het beoefenen van het liefdesspel?

Annabel Bij het bedrijven van seks!

Martha Annabel!

Nic Mijn collega van de Gentse politie knipoogde toen hij het document liet zien.

Martha Waar is hij uiteindelijk gestorven? In dat bordeel of ... ?

Nic In de kliniek. De dokter heeft hem nog op tijd nog naar de kliniek laten voeren. En noem zoiets geen corruptie maar barmhartigheid. De politie, ook die van Gent, behandelt bordelen altijd met ...

Annabel Met kennis van zaken?

Nic grijnst.

Annabel Hier ook?

Nic Hier zijn geen kootjes.

Annabel In Gent dus wel.

Nic Weet ik niet. Op de baan naar Gent alleszins. Je moet al cataract in de hoogste graad hebben om ze niet te zien.

Annabel Maar gij ziet ze nog met een bivakmuts voor uw ogen.

Nic Training. ... En nu?

Martha We moeten verder.

Annabel Zonder vader. Maar dat zijn we al een tijdje gewend.

Martha En er staat ons veel te wachten.

Nic Dat valt mee. Over een maand is het Allerheiligen. De meeste kermissen zijn dan voorbij.

Annabel Vergeet het winterwerk niet. Te beginnen met de hangaar. Die moet van onder tot boven leeg gemaakt worden en gedesinfecteerd.

Nic Twee dus.

Annabel Twee wat?

Nic Twee opdrachten.

Annabel Probeer zo goed te werken als te tellen.

Nic Vergeet niet dat ik ook bij de politie werk.

Annabel Parttime ingeschreven bij ons.

Martha Regel nu eerst de begrafenis, Belleke.

Annabel G' hebt gelijk, ma.

Donny op.

Donny Dag allemaal.

Gegroet.

Donny Is er nieuws van de baas?

Nic De wie?

Donny Van Freddy?

Annabel Hij is terecht.

Donny Ge bedoelt... Is hij niet ...?

Martha Toch wel, Donny. Hij is ...

Donny Hoe?

Nic Adem te kort.

Donny Martha ... (wil medeleven betuigen, dat lukt niet)

Martha Het stond te gebeuren, Donny.

Donny Als ik iets kan doen.

Annabel Dat kunt ge.

Donny Zeg het maar.

Annabel Met wat zijt ge bezig?

Donny We staan in Elversele van de week. Ik heb de opleggers al naar ginder gereden. Vanavond stellen we de molens op. Tarzan en De Gèrnout zijn verwittigd.

Annabel Goed zo. Ik had niet anders verwacht van u.

Donny 't Is de laatste keer dat we de woensdag in Elversele mogen opstellen, zei Larivière. Ook in de rest van Temse, Steendorp, Tielrode... Larivière wist het van de politie. Vanaf toekomend jaar mogen we maar vanaf 's vrijdags 's morgen installeren.

Nic Daar hebben ze niets van verteld toen ik de vergunning ben gaan halenbespreken. Ik zal eens bellen.

Donny En regel de parkeerplaatsen ook meteen. Ze hebben ons weer een serieus stuk afgepakt.

Martha De foorkramers worden niet gespaard.

Donny Gij vooral niet, Martha. Maar op mij...

Martha Ik weet het, Donny, op u mag ik rekenen.

Nic Hoe laat is het?

Annabel Tijd voor een boterham. Vanavond maak ik ons iets warm klaar. Nu gaan we gauw naar huis een boterham eten. Ma, we zijn direct terug. Moet ik er voor u ook een klaarmaken?

Martha Ik heb geen honger.

Annabel Houd u gereed om daarna bij de begrafenisondernemer te gaan. Niemegeers, kom.

Nic Ik heb ook geen honger. En ik ga ook niet mee bij Peutteman. Dat moet gij doen met uw moeder. Ik heb hem wel al gebeld dat het attest klaar is. Hier zit hij erop te wachten. Hier. (geeft een van de twee documenten)

Annabel Voor wie is dat ander?

Nic Voor de gemeente. De burgerlijke stand. Dat ga ik nu afgeven. En vandaar trek ik naar den bureau. Ik heb van twee tot acht. Tot vanavond.

Annabel Wacht eens, allemaal. Wij weten nog niet wat we met onze pa gaan doen.

Nic Daar bemoeit een goeie schoonzoon zich niet mee.

Annabel Ma? Verbranden? Begraven?

Nic Regel dat met de begrafenisondernemer.

Annabel Peutteman moet doen wat wij vragen. Ma?

Martha Wat zou hij gewild hebben?

Donny Verbrand worden.

Martha Verbrand en zo?

Donny Dat heeft hij me zelf gezegd. In Bornem. We stonden met de trekker op de parking van 't kerkhof. Er was juist een begrafenis bezig. Wij hoorden iemand van de familie zeggen dat hij liever verbrand wilde worden dan begraven. Ik ook, zei Freddy. In Bornem.

Martha In Bornem verbrand?

Donny Hij zèi dat in Bornem.

Martha In welk crematorium wil hij verbrand worden?

Donny Heeft hij niet gezegd.

Annabel Dat is dan opgelost. Verbranden in het crematorium waar Peutteman mee samenwerkt. En ... In een urn stoppen of uitstrooien?

Donny Heb ik hem nooit iets over zeggen. Het was meer terloops dat we over dat begraven beginnen spreken zijn.

Annabel Als we voor de urn kiezen, moeten we nog bepalen of we die urn in een nis steken of in de grond, of meebrengen naar huis.

Nic Meenemen en daarna in het schietkraam zetten.

Martha Nic! Een beetje eerbied! Het blijft uw schoonvader.

Annabel Uitstrooien dus?

Martha Wat zou hij gewild hebben?

Donny Uitgestrooid worden.

Martha Heeft hij dat ook gezegd? Ook toen? In Bornem?

Donny Nee, een andere keer. In Terhagen. Daar staat de trekker ook op de kerkhofparking.

Annabel Uitstrooien dan maar. Als de wind meezit vliegt zijn as de Durme in. Dat had hij nog graag gehad ook.

Nic Annabel! Een beetje eerbied voor de schoonvader van uw man.

Annabel   Stap het af, gij.

Nic   Ik ben al weg. Vergeet Peutteman niet.

Martha   Moet gij niet eerst een beetje eten?

Nic   Buikje zit al vol. Ik ben aan een broodjeszaak gestopt. Voor een broodje gezond. Zonder mayonaise. Goed voor mijn lijn.

Annabel   Uw lijn? Dikzak!

Nic   Dank u, sjokkemoeske (af)

Martha   Annabel toch. Altijd zo bruut tegen uw man.

Annabel   Er moet iemand de baas zijn.

Martha   Waar gij in de buurt zijt, is de baas direct gekend. Is er nog liefde tussen julle tweeën? Bewijs dat eens en zorg dat er een opvolger komt.

Annabel   Daar is geen liefde voor nodig maar seks.

Martha   is die er nog?

Annabel   Genoeg.

Martha   Ik vraag me af wanneer. Om de twee dagen stopt ge hem in 't klein bedje.

Nancy en Veronique op, collega's-foorkramers.

Nancy   Is 't al geweten waar het gebeurd is, Martha? En hoe?

Annabel   Hij is gestorven in Gent, Nancy. Gent. G-e-n-t. In het Jan Palfijn.

Nancy   Hoe is hij daar terecht gekomen?

Annabel   Op twee benen denken we, want de banden van zijne velo stonden plat.

Martha   We waren er niet bij.

Nancy   't Is waar ook, ge hebt hem meer dan een week niet meer gezien.

Annabel   Gij ook niet.

Nancy   Veronique? Gij?

Veronique   Waarom zou ik hem nog moeten gezien hebben?

Nancy   Gij hadt er meest contact mee van allemaal.

Veronique   Wat wilt ge daarmee zeggen?

Nancy   Niks verkeerds. Zo ben ik niet.

Veronique   Als ge 't zelf zegt.

Nancy   Was hij ziek?

Annabel   Dodelijk.

Nancy   Kanker?

Annabel De moteur.

Nancy Hoé is hij dan gestorven?

Annabel Moteur stilgevallen.

Veronique Maar ge waart er dus niet bij?

Annabel Nee.

Veronique Oei oei, de sukkeleir. Alleen moeten sterven.

Nancy Wás hij alleen?

Annabel Er waren verplegers bij.

Nancy Verpleegstèrs, wilt ge zeggen.

Veronique Hoe weet gij dat?

Nancy Omdat Freddy anders is dan gij. Bij hem is 't: geen mannen aan mijn lijf. Bij u het tegenovergestelde.

Veronique Gij vuil blad!

Nancy Wie heeft er u verwittigd?

Annabel Het Jan Palfijn.

Veronique Zou hij afgezien hebben?

Annabel We mogen vanavond om meer uitleg gaan.

Veronique Afzien verdiende hij niet, zo een brave Freddy.

Nancy Niet overdrijven. En trek uw bloeze recht. Gij hebt echt geen verstand van u te kleden, gij. En ge zijt weer verdikt ook. De laatste keer dat ik Freddy gezien heb, zag hij er niet goed uit, Martha. Zijn kleur! Die gele schijn. Deugt niet. En te mager.

Martha Hij wás niet goed.

Nancy 't Is toch vreemd dat hij in zijn eentje naar Gent trekt om daar te gaan sterven.

Martha Ik mag er niet aan denken en zo.

Annabel Hij was niet alleen. Er was een verpleger bij.

Nancy En gij gelooft dat?

Veronique Ik wel, ja.

Nancy Wat ik denk – pas op, ik geloof oprecht dat hij aan zijn hart gestorven is – wat ik denk is dat hij de laatste tijd met zijn gezondheid ... een beetje gespeeld heeft.

Veronique Wat zuigt ge nu weer uit uw duim?

Nancy Freddy leefde te gulzig, Veronique. Vooral als 't op drinken aankwam kende hij geen maat. Ik weet het, de kermisfeer brengt dat mee. En hij kwam geiren onder de mensen. Maar ge weet hoe het gaat. D' een pint brengt d' andere mee. En daar nog

wat whisky bij. Ge moet een sterke beer zijn om dat vol te houden. Drugs, die nam hij niet. Peins ik toch niet. Maar alcohol is al verderfelijk genoeg. En de seks niet vergeten.

Veronique Nancy!

Nancy Ik weet het, Veronique, dat dat een probleem is voor u. Maar onthoud: het beste middel tegen kwaadspreken is de waarheid spreken.

Veronique Hoe durft ge!

Nancy Ik zwijg al. Maar ik steek mijn kop niet in 't zand. Ik moest hem niet speciaal in 't oog houden. Waar hij was, was ik, en waart gij, en waren Martha en Annabel: kermisvolk ondereen.

Donny En Donny.

Nancy En Donny.

Annabel Is de noveen gedaan? Want ik moet nog bij Peutteman zijn.

Nancy Als ge moet weggaan, ga, Annabel. Veronique en ik zullen nog even met uw moeder klappen. Die kan een beetje vriendschap best gebruiken nu.

Annabel Klap haar niet zot.

Nancy Nee nee. Wij kennen elkaar al van als we kineren waren. Is 't niet waar, Martha? En altijd de beste vriendinnen geweest.

Veronique En nooit een woord kwaad verteld van malkander.

Annabel intussen bijna af.

Martha Hebt ge de foto mee?

Veronique Voor op het beeldeke? Staat hij er schoon op?

Martha Ik denk het wel.

Veronique Dat verdient hij. Want 't was 'ne schone vent.

Nancy Dat weten weinigen zo goed als gij. Maar ge waart niet de enige om hem geiren te zien, weet ge. Hoeveel lieven heeft hij feitelijk gehad, Martha? Een schatting. Tien? Twintig? In Ramsdonk, aan de kerk, in dat kabberdoesjke...

Veronique Bij Nelly? Daar ging hij gewoon op de flipperkast spelen.

Nancy En liet hij Nelly met zijne flikker spelen. Dat drinken, die lieven en daar dan nog eens zijn gokverslaving bij - waar haalde hij het geld? Nooit ondervonden dat er minder binnenkwam op 't einde van de dag, Martha?

Martha Daar heb ik me nooit mee bezig gehouden. Na de dood van opa Kasper deed Freddy de geldzaken. Ook de aankopen.

Nancy Daarin ging hij soms te ver. Met die botsauto's bijvoorbeeld.

Veronique Wat is 't daarmee?

Nancy Ik zeg niets meer. Ik weet alleen dat hij daar veel voor betaald heeft. Te veel, zegt Larivière.

Veronique Jaloers! Larivière had ze zelf willen kopen.

Nancy Mag ik eens naar de wc gaan, Martha?

Martha Ge weet de weg.

Nancy af.

Veronique Toch een wreed vrouwmens. Waar haalt ze dat allemaal? Kom kom, Martha, trek het u niet aan, we moeten haar verslijten gelijk ze is. .. Martha, ik zeg u: Freddy was 'ne goeie vent. Ik wil zeggen: hij had ook zijn goeie kanten... Wanneer wordt hij begraven?

Nancy (op) Uw wc stinkt, Martha. Typisch voor die oude woonwagens: een proper toilet kunt ge daar niet in verwachten. Wij hebben de onze weggedaan. Wij keren nu elke kermisdag naar huis terug. In zo een Mercedes, zit ge al even comfortabel als in een relaxzetel.

Veronique Freddy moest daar mee lachen. Een Mercedes, zei hij, de auto van de kopers op de vroegmarkt.

Nancy Wat? Een Maybach 600 is geen gewone Mercedes! Een Maybach kost meer dan 200.000 euro.

Veronique Ge hebt die van u in occasie gekocht.

Nancy Dat doet er niet toe. 't Is de catalogusprijs die telt.

Veronique Ik ben weg.

Nancy Uw gewoonte: als ge u niet kunt weren, zijt ge weg.

Veronique Martha, als ik iets kan doen: ge hebt het nummer van mijn gsm. En veel courage nog.

Martha Merci, Veronique.

Veronique af.

Nancy Hebt ge dat nu gehoord? Die zou mij nog leugenachtig durven maken. Wat peinst die wel? Ze zou beter eens naar 'ne goeie coiffeur gaan. Wat Freddy in die plorre zag, ik vraag het me af.

Martha Wat zag Freddy in Veronique? .. Nancy! Wat zag hij in haar?

Nancy Weet gij dat echt niet?

Martha Nee.

Nancy Dan zeg ik het ook niet. Ik roddel niet graag. Vraag het aan Larivière. Die heeft haar na Baardegem-Kermis van Freddy overgepakt. Roddelen zeker. Dat ligt niet in mijn aard. Martha. Als ik iets kan doen. Ge weet, kermisvolk ondereen. (af)

Donny Martha.

Martha Donny. Zijt gij er ook nog?
Donny Ja, Martha, ik ben hier nog.
Martha Hebt ge ze bezig gehoord?
Donny Een schande.
Martha Veronique, dat gaat nog. Maar Nancy.
Donny Ge weet: ik sta achter u.
Martha Dat houdt me recht.
Donny Gelijk als Veronique zegt: er waren ook goeie kanten aan Freddy.
Martha Ja hé.
Donny Maar hij heeft u ook gekwetst. Dikwijls.

Martha huilt weer.

Donny Martha.
Martha Knuffel mij 'ne keer.

Donny weet niet wat te doen.

Martha Mij 'ne keer vastpakken.
Donny Vastpakken?

Martha staat recht. Donny weet nog niet goed wat aan te vangen.

Martha Ik heb veel vriendschap nodig en zo.
Donny Ik ook, Martha. Van u krijg ik die. Vriendschap. Veel vriendschap.
Martha Ik van u ook.

Donny knuffelt haar voorzichtig.

Martha Zo, ja.
Donny Gij moogt mij alles vragen wat ge wilt.
Martha Vriendschap, Donny. Meer heb ik niet nodig.
Donny Vriendschap? Zoveel ge wilt.
Martha 't Is goed. En giet u nu maar een Orval uit.

Een vreemdeling (Robbie) op.

Martha Meneer?
Robbie Martha?
Martha Heb ik de eer u te kennen?
Robbie Dat wou ik net aan u vragen. Kent gij mij nog?

Martha Nee.

Robbie Nee ...

Martha Echt niet.

Robbie Da 's vervelend.

Martha Waarom?

Robbie Ik kwam vragen of ge met mij wilt trouwen.

Martha Met ...

Donny Trouwen?

Martha Trouwen. Zegt hij dat? Trouwen?

Robbie Ik herbegin. Martha – ik mag toch Martha zeggen? - wilt ge met mij trouwen?

Martha Meneer ...

Robbie Martha?

Martha ... Ik ben maar sinds gisteren weduwe.

Robbie Ik weet het. Maar ge zijt het: weduwe. Ge zijt dus vrij?

Martha Als ge 't zo bekijkt.

Robbie Ook vrij om te hertrouwen.

Martha Van zo 'n redenering sta ik paf.

Robbie Dat is uw volste recht.

Martha Meneer ...

Robbie Robbie. Ik erken dat ik misschien wat ongelegen kom.

Martha Donny? Wat vindt gij ervan?

Donny neemt Martha – op zijn afstandelijke wijze – vast.

Robbie Ik wist dat ik me moest haasten.

Martha Wat wilt ge zeggen?

Robbie Dat het u niet aan vervangers voor uw overleden echtgenoot zal ontbreken. Ik hoop dat ik ook mijn kans krijg.

Martha Ik krijg geen woord meer over mijn lippen en zo.

Robbie Dat hoeft ook niet. Ge hebt me niet afgewezen. Daar put ik moed uit.

Martha Moed?

Robbie Om terug te komen.

Martha Ge moet niet...

Robbie   Maar ik mag.

Martha   Droom ik nu of gebeurt dit echt?

Robbie   Goed. Ik laat u nu. Over een maand kom ik terug. Tegen dan zijt ge bekomen van uw vandaag begrijpelijke verdaandheid. Dag, Martha. Meneer. (af)

Martha en Donny bekijken elkaar. Donny heeft zich inmiddels een Orval uitgeschonken.

Martha   Wie is die vent?

Donny   Ik heb er geen kennis aan.

Martha   Ik ook niet. Heb ik echt niet gedroomd?

Donny   Nee.

Martha   Hij wil met me trouwen.

Donny   Hij wil met u trouwen.

Martha   Rare gast. .. Moet ik nu schrik hebben?

Donny   Gevaarlijk zag hij er niet uit.

Martha   Blijf maar dicht bij mij. Als gij dicht bij mij zijt, moet ik geen schrik hebben.

Donny   Hoe dicht, Martha?

Martha   Ik ben in de war. Heeft hij echt gezegd dat hij met mij wil trouwen?

Donny   Ja. Dat vond ik wel durven. Ge zijt nog maar een dag weduwe.

Martha   Iets meer dan een dag.

Donny   Ik betrouw het niet.

Martha   Het of hem?

Donny   Freddy is nog maar een dag dood. Iets meer dan een dag.

Martha   Maar hij is wel dood en zo.

Donny   Dat wel. Santé!

TWEEDE BEDRIJF

Eind oktober.

Martha zit te dromen. Annabel op.

Annabel   Brr. Zo koud.

Martha   Allerheiligenweer.

Annabel   Ik dacht eerst te voet te komen, maar ik ben dan toch maar in de auto gestapt.

Martha   Gaat ge zo naar de namis van uw vader?

Annabel   Mankeert er iets aan mijn kledij?

Martha Iets donkerder had gemogen.
Annabel Heb ik niet. Ik voel me ook niet echt in de rouw.
Martha Annabel toch.
Annabel Ik mis hem nog altijd niet. Het spijt me.

Martha weent. Annabel troost haar.

Annabel Ge hebt mij toch nog?
Martha Dat weet ik. Maar het doet mij nog altijd iets dat ge zo over uw vader blijft denken en spreken.
Annabel Ik zie ú graag.
Martha Ge moet ook hem graag zien.
Annabel De helft van wie ik ben heb ik van u. En de helft daarvan komt van peter Kaufmann. Meer moet dat niet zijn.
Martha Kaufmann is een familie om fier op te zijn.
Annabel Ik ben er fier op, maar de naam zegt niet alles. Het is het karakter dat telt.
Martha Het ene sluit het andere niet uit.
Annabel Ik wilde soms dat ik wat meer van u had. Zachtheid. Warmte.
Martha Liefde.
Annabel .. Wat trekt gij aan voor de mis?
Martha Mijn zwarte winterjas.
Annabel Uw winterjas? .. Waarom ook niet.
Martha Ik ga om te bidden. Een echte Kaufmann gelooft in God en gaat naar de kerk. In elke gemeente waar we komen zal ik nooit nalaten de kerk binnen te wippen om er een weesgegroetje te bidden en zo.
Annabel Doe er voor mij altijd eentje bij. Tot straks. (af)

Martha gaat opnieuw zitten dromen.

Veronique Dag Martha. Vanavond namis, zegt Annabel me daarnet.
Martha Om zeven uur.
Veronique Dan moet ik me gaan gereedmaken.
Martha Ge komt dus?
Veronique Wij kermisvolk, Martha, wij steunen elkaar door dik en dun. Dat weet ge toch?
Martha Om zeven uur. 't Stond zo ook op de doodbrief.
Veronique Ik weet het. Ik heb hem nog. En zijn prentje staat op het dressoir in mijn salon. Hij staat er schoon op, op dat beeldje.

Martha Ik vind het ook.

Veronique Hij verdient dat.

Martha Ja, hé.

Veronique Mist ge hem?

Martha Ja en nee. Mist gij hem?

Veronique Hoe bedoelt ge? .. Ge moet niet alles geloven wat ze zeggen.

Martha Wat bedoelt gij?

Veronique Dat ik ... Ge weet dat toch?

Martha Wat moet ik weten?

Veronique Martha mens.

Martha Ik weet echt niet waarover ge 't hebt.

Veronique Ze zeggen dat ik ... Weet ge 't echt niet?

Martha Nee.

Veronique Dat ik met Freddy te doen gehad heb.

Martha .. Hebt ge ... ?

Veronique Ja.

Martha vindt niet meteen een reactie.

Veronique Maar niet lang. .. Een maand. .. Zes weken. Zeven. .. Ik heb er zo een spijt van. ..
Martha. ..

Martha buigt het hoofd. Veronique durft niet meteen te vertrekken.

Veronique Om zeven uur. Ik zal er zijn. En voor hem bidden. En voor u. En voor mezelf. Ik heb er zo 'n spijt van.

Veronique af.

Robbie op.

Robbie Dag Martha.

Martha Meneer?

Robbie 't Is een maand geleden.

Martha Wat?

Robbie Ik heb gezegd dat ik zou blijven komen. Alle maanden.

Martha Dat herinner ik me niet.

Robbie Hier ben ik weer.

Martha Dat zie ik.

Robbie Om u te vragen wat ik, tot ge ja zegt, iedere keer zal vragen: Martha, wilt ge met me trouwen?

Martha Maar meneer.

Robbie Robbie. Ik heet Robbie. Dat heb ik u al gezegd. Een maand geleden.

Martha De eerste keer?

Robbie De eerste keer, nee, dat is achtentwintig jaar geleden.

Martha Wat?

Robbie Heindonk.

Martha Heindonk? Daar stonden we vroeger op de kermis.

Robbie Gij waart het bloemenmeisje.

Martha De ... ?

Robbie Gij mocht de bloemen afgeven.

Martha Van de tombola?

Robbie Aan de winnaar van de koers. De palm eigenlijk. Na de koers krijgt de winnaar meestal een palm.

Martha Ik ... Sorry, ik ...

Robbie Ik heb die koers gewonnen.

Martha Gij?

Robbie Verbaast u dat?

Martha Gij rijdt dus in de koers en zo.

Robbie Ik r  d in de koers.

Martha Ik versta het nog altijd niet goed.

Robbie Dat verwondert me niet. 't Is achtentwintig jaar geleden.

Martha We staan al een eeuwigheid niet meer in Heindonk.

Robbie De winnaar krijgt bloemen, een palm eigenlijk, van plastic. Het bloemenmeisje overhandigt die aan de winnaar en geeft hem drie kussen. De palm heb ik gekregen, maar niet van u, niet van het bloemenmeisje, maar van iemand van het bestuur. De drie kussen heb ik nog tegoed.

Martha Hoe kan ik dat vergeten zijn?

Robbie Dat heeft geen belang meer. Ik wil maar zeggen...

Martha Wat?

Robbie Ik wil zeggen dat ik u wil vragen of ge met mij wilt trouwen? Die drie kussen krijg ik er dan wel bij, neem ik aan.

Martha Maar meneer ...

Robbie Robbie.

Martha Mijn man is nog maar een maand dood. Ik sta gereed om naar zijn namis te gaan.

Robbie Ik weet dat uw man dood is. En hoewel het mijn zaken niet zijn, vind ik het goed dat ge naar zijn namis gaat.

Martha Dat is hier de gewoonte. En 't is niet omdat we maar kermisvolk zijn dat we geen namis zouden laten doen.

Robbie Maa'r kermisvolk, zegt ge. Wat is er mis met kermisvolk?

Martha Niks. Zeker niet met ons. We zijn van goed volk. De familie Kaufmann, met twee n'nen. Ze staat al honderd jaar op de kermis.

Annabel op.

Martha Mijn dochter gaat ook naar de namis. Dat is mijn dochter Annabel.

Robbie intussen af.

Martha Waar is hij nu naartoe?

Annabel Wie?

Martha Die meneer met wie ik aan 't klappen was. Ik ben toch niet aan 't zot worden en zo?

Annabel Ge ziet er wel overstuur uit.

Martha Een mens zou voor minder. Eerst komt Veronique me vertellen dat ze met uw vader te doen heeft gehad...

Annabel Veronique?

Martha Ja.

Annabel Met mijn vader?

Martha Ja.

Annabel Daar verschiet ik niet van.

Martha Ik wel. Als 't nu nog Nancy geweest was.

Annabel Voor vader stak het zo nauw niet.

Martha 't Was toch een klap in mijn gezicht.

Annabel Genoeg over hem. We hebben andere katten te geselen. .. Ik kom van de bank. Het ziet er daar niet goed uit. Met de bank wel, maar niet met ons. Niet met onze bankrekening. Ge luistert niet.

Martha Wat? En Veronique was nog maar juist weg of toen kwam die Robbie binnen.

Annabel Ge luistert niet, ma. Ma? Welke Robbie?

Martha Die meneer met wie ik stond te klappen toen gij binnenkwaamt.

Annabel Er stond hier niemand bij u toen ik binnenkwam. Ma, ge zijt echt in de war.

Martha Robbie heette hij. Zei hij. Hij was hier daags nadat uw vader gestorven was ook al, zei hij. Dat was ik helemaal vergeten. Maar nu herinner ik het mij. Heb ik daar nooit iets van verteld? Daags nadat uw vader gestorven was stond hij hier ook. Die Robbie.

Annabel Weet ik niets van. Ge waart toen ook van de kaart.

Martha Of ik met hem wilde trouwen, vroeg hij.

Annabel Wat?!

Martha Ik zei nee. Peins ik toch. Ik weet het niet meer, ik was van mijn melk – uw vader was nog maar een dag dood ... En nu staat hij hier weer. Uw vader niet, die Robbie. Over een maand kom ik terug, zei hij daags nadat uw vader gestorven was. Ik kom elke maand terug, zei hij, tot ge belooft om met mij te trouwen.

Annabel Word ik nu ook tureluurs?

Martha Hij sprak van Heindonk en van een koers die hij daar gewonnen had.

Annabel Het is dus een coureur?

Martha Ja. Het wàs een coureur. Lang geleden. Achtentwintig jaar.

Annabel In Heindonk hebben we ooit op de kermis gestaan. Donny spreekt daar soms nog van. Dat was vóór mijn tijd.

Martha In die tijd gaven ze daar als 't kermis was een koers – het begint mij te dagen. De meet lag zo 'n tien meter voorbij ons frietkot, de voorzitter van de wielclub kwam vragen of ik bloemenmeisje wilde zijn, de palm afgeven aan de winnaar, bedoelde hij. De winnaar krijgt geen echte bloemen maar een plastieken palm.

Annabel Dat weet ik, ma. Wat nog?

Martha Er stond bijna geen volk aan de aankomst, zeker geen jonge meisjes. Ze zochten er een om de bloemen af te geven.

Annabel Die palm.

Martha Zo kwamen ze bij mij uit.

Annabel Ze nemen altijd de mooiste als bloemenmeisje.

Martha Het vleide me. De lelijkste was ik niet, maar van concurrentie was er die dag geen sprake.

Annabel Mij hebben ze nooit gevraagd.

Martha We staan ook niet meer in Heindonk.

Annabel Oké, ma. .. Nu over zakelijke dingen. Over de bank.

Martha Nu weet ik het weer! Het regende verschrikkelijk die dag, het water viel met kuipen uit de hemel. Ik stond daar met die palm. De weinige toeschouwers vluchtten het café in. Ik vrijde toen met uw vader. Die liep er ook rond. Kom mee schuilen, zei hij, en hij trok me mee naar binnen. Ik weet niet meer of we naar het lokaal gelopen zijn,

of naar zijn auto – uw vader had een auto, de enige van de jongemannen van zijn leeftijd.

Annabel Dat van die auto is een schoon verhaal, ma, dat ik al dikwijls gehoord heb, maar zoals ik al enkele keren zei: we hebben nu andere katten te geselen. Onze banksituatie. Ma! Luister!

Martha Ik luister.

Annabel Ik kom van de bank! Er vallen lijken uit de kast. Ma!

Martha En er is nog iets gebeurd, vanmorgen. Er was hier een mens, een soort schrijver heb ik begrepen, die een artikel gaat schrijven over foorreigers, kermisvolk zoals wij. Kermisgeslachten is een beter woord. Ik heb hem gezegd: hier zijt ge aan het goed adres, wij staan al meer dan honderd jaar op de kermis. De familie Kaufmann, met twee n'nen, staat in hoog aanzien bij de foorkramers, zei ik, daar ben ik fier op.

Annabel Er is momenteel geen enkele reden tot fierheid, ma.

Martha En dat zal nog vele generaties blijven duren, zei ik.

Annabel Ma!

Martha Ge wilt er niet over praten.

Nic op.

Nic Waarover?

Martha Over de volgende generatie. Gij wilt voor geen opvolger zorgen.

Annabel Nog eens: ge verandert om de vijf voet van onderwerp.

Martha De familie sterft uit. En dat hangt van u tweeën af en zo.

Nic Gelijk hebt ge schoonmama. Ik zal er haar vanavond aan herinneren. Gehoord, sjokkemoeske?

Annabel Zij maar braaf, gij, of ge slaapt in 't klein bedje vanavond.

Nic Zo moeten we uitsterven. Nog andere klachten?

Annabel Wacht maar.

Donny op.

Martha Vordert Niel een beetje, Donny?

Donny Alles staat opgesteld. Alleen het frietkot nog. Dat voer ik straks naar ginder.

Martha Bedankt, Donny. Goed dat we u nog hebben.

Donny 't Is mijn werk, Martha. Mijn werk en mijn leven.

Annabel wordt opgebeld.

Annabel   Hallo? (ze luistert; haar bezorgdheid groeit) Oké, ik kom af. Nu? Over vijf minuten ben ik er. (einde gesprek) De bank nog eens. (tot Nic) Kom mee, gij. Op ons ma kan ik vandaag toch niet rekenen. Meekomen!

Martha   Annabel! Waarom altijd zo brutaal tegen die jongen? Ge maakt van zijn leven een hel.

Nic   Maar vanavond voert ze me de hemel in. En ik haar naar 't aards paradijs.

Annabel   Meekomen.

Nic en Annabel af.

Martha   Van wie ons Annabel dat heeft, die bitsigheid.

Donny   Niet van u, Martha. Gij zijt de zachtheid in persoon. Iedereen heeft u graag. Maar ik het meest van allemaal.

Martha   Merci, Donny.

Donny   Hebt ge nog iets gehoord van die vreemde sjarel, Martha?

Martha   Hoe komt ge daar in ene keer bij? Loopt hij hier nog rond misschien?

Donny   Dat weet ik niet. Ik kom van Niel. Ik denk dat ik hem met 'ne wip gezien heb.

Martha   Een half uur geleden, zo lang nog niet, een kwartier geleden was hij hier. Uw man is juist een maand dood, zei hij. Freddy is juist een maand dood, Donny.

Donny   Dat klopt, Martha.

Martha   Een maand al.

Donny   De tijd vliegt.

Mrtha   Gaat ge straks naar zijn namis?

Donny   Zeker, Martha. Zei hij nog iets?

Martha   Wie?

Donny   Die sjarlowie.

Martha   Hij vroeg weer of ik met hem wilde trouwen.

Donny   Dat gaat ge toch niet doen, Martha?

Martha   Natuurlijk niet.

Donny   Ge ziet zo dat die mens – hij zag er anders niet contrarie uit – niets van kermissen afweet. Wij, wij zijn kermisvolk, Martha. Wij reizen van hier naar ginder. Vandaag in Niel, morgen in Opwijk, of Rumst, of Leest. Van hier naar ginder reizen we. Dat zwerversleven, dat is mijn leven. Het houdt me jong, het houdt me recht. De kermissen en gij. 's Avonds, in mijn camper, 's avonds, of 's nachts, als ik mij te slapen leg, dan denk ik daaraan, aan de voorbije kermisdag en aan u, en ik voel me de gelukkigste mens van de wereld.

Martha Mijn familie staat al meer dan honderd jaar op de foor, Donny. Ik doe het voor de familie.

Donny Ik doe het voor u, Martha.

Martha Ik weet het.

Donny Ik zie u geiren.

Martha Ja.

Donny Ziet gij mij ook een beetje geiren?

Nancy op.

Nancy Ik stoor toch niet? Ah, Donny. Ook terug van Niel?

Donny Een half uur al. Ik ben eerst een boterham gaan eten.

Nancy Hebt ge Veronique – Veronique staat ook in Niel, Martha – hebt ge haar bezig gezien? De hele tijd rond Larivière draaien. Mensen toch. Wat een vrouwmens. Wat stonden ze nu weer te konkelfoezen? Weet gij iets meer? Ik betrouw Veronique niet, maar in die Larivière heb ik nog veel minder confiëntie. Die is ons graf aan het delven. Hij koopt alles op.

Martha Wij zijn niet te koop.

Nancy Niet te zelfzeker, Martha. Is de doodschuld van Freddy al betaald? Onderschat die niet. Die gaat u een pak geld kosten

Donny Zijt gij niet benauwd van Larivière?

Nancy Bijlange niet.

Donny Veronique ook niet, heeft ze mij gezegd.

Nancy Die weet hoe ze Larivière moet aanpakken. Benen open en 't is opgelost. Zo zijn wij niet, hé Martha? Gij denkt toch nog niet aan hertrouwen?

Martha Nancy! Freddy is nog maar een maand dood. Komt ge naar zijn namis straks?

Nancy Martha, ge weet da 'k heel gelovig ben – ik alle jaren naar Scherpenheuvel - en ik zou graag voor Freddy een paar weesgegroetjes bidden, hoewel dat weinig avance zal zijn, peins ik, maar vanavond heb ik geen tijd, het spijt mij. Tot ziens

Nancy af.

Donny Die moeten we er bijnemen, niet waar, Martha, bij ons kermisleven, mensen gelijk Nancy.

Martha Zwijg er mij over.

Donny Maar we trekken het ons niet aan.

Martha Soms ben ik zo kwaad op haar.

Donny Ge moogt dat zijn, Martha, niemand zal u dat kwalijk nemen. Ik zeker niet.

Martha   Merci, Donny. Gij verstaat mij.

Donny   Gij betekent alles voor mij. Gij en het foorleven.

Martha   Ik bén het foorleven.

Donny   En dat maakt me zo gelukkig. Weet ge wanneer ik dat het beste beseef? 's Avonds, in mijn woonwagen, als ik onder de dekens kruip. Dan lig ik altijd nog wat aan de dag die voorbij is te denken. Aan u dus.

Martha   Zijt ge van plan om in die kleine camper te blijven wonen?

Donny   Dichter bij de kermis kan ik niet zijn.

Martha   En de kermis is ons leven!

Annabel op, ze kijkt somber. Donny wil weg.

Annabel   Hier blijven, Donny, ik moet direct weer de baan op. Waar is die laatste brief van de bank, ma? Ah hier.

Donny   Kan ik iets doen, Annabel?

Annabel   Nee, Donny. Ja, Donny. Bij ons ma blijven en haar troosten. Ik ben niet lang weg.

Annabel af.

Martha   Troosten?

Donny   Er scheelt precies iets, Martha.

Martha   Vindt gij ook?

Donny   Met de bank of zo?

Martha   Waarom vraagt ge dat?

Donny   Omdat...

Martha   Zeg het.

Donny   Ik ben van de maand nog niet betaald, Martha.

Martha   Wat?!

Donny   En verleden maand ook niet.

Martha   Verleden maand ook niet.

Donny   En augustus ook niet. Drie keer al.

Martha   Freddy is nog maar een maand dood.

Donny   Het heeft niets met zijn dood te maken, peins ik.

Martha   Dat zal ik sebiet direct met Annabel bespreken. Annabel doet nu al het schrijfwerk. Een geluk dat zij dat wil doen. Zij is daar veel bedrevener in dan ik.

Donny   Ik ben er gerust in, Martha.

Martha Komt ge toe?

Donny Ik heb een spaarpotje.

Martha Wees toch maar voorzichtig.

Donny .. Ik moet u troosten, zei ze. Wat wou ze daarmee zeggen?

Martha Dat ge bij mij moet blijven en zo.

Donny Zou ze 't weten van ons tweeën?

Martha Wat weten?

Donny Dat we malkander geiren zien.

Martha Doen we dat?

Donny Martha...

Martha Geiren zien...

Donny Ik zal u dat allemaal eens uitleggen. Als we eens lang alleen zijn.

Martha Alleen?

Donny Wij tweeën alleen.

Martha Met tweeën alleen en zo?

Donny Om te trouwen is 't misschien nog wat vroeg.

Martha Trouwen?

Donny Maar ik weet wel al waar we op huwelijksreis gaan. 't Zal een korte reis zijn. Tussen twee kermissen in. Langer dan twee dagen kunnen ze ons niet missen. Ik heb nog nooit congé gepakt. Zelfs niet met Kerstmis en Nieuwjaar. Twee dagen? Dat moet toch kunnen? Twee dagen voor ons tweeën alleen.

Martha Met uw camper. Is daar plaats in voor twee?

Donny Ik slaap wel op de plansjee.

Martha Waar zouden we naar toe gaan?

Donny Dat kunt ge wel raden, hé.

Martha Zeg het toch maar.

Donny Orval.

Martha Orval?

Donny In Orval hebben we al eens de liefde bedreven.

Martha De liefde ... ? Ge hebt mijn handen mogen vasthouden.

Donny Ik krijg er nog kriebelingen van.

Annabel op.

Annabel Ma, kom mee!

Martha Mee?

Annabel Mee naar de bank.

Martha Nu?

Annabel Direct!

Martha Is er iets?

Annabel Ja.

Martha Erg?

Annabel Erger.

Martha Wat wilt ge zeggen?

Annabel We zijn zo goed als failliet.

Martha Failliet?

Annabel Ja.

Martha Failliet ...

Annabel We moeten alles verkopen.

Martha Verkopen?

Annabel Alles.

Martha Wat is alles?

Annabel Alles is alles. De kleine molen, de botsauto's, het schietkraam, het frietkot. Alles!

Martha Annabel!

Donny Rustig, Martha. Denk aan Orval.

Annabel Kom mee.

Martha Gij doet toch de bankzaken?

Annabel De bank wil er u bij.

Donny Ga maar mee, Martha. Ik let wel op de winkel.

Martha Pak u daar een Orval. In de frigo.

DERDE BEDRIJF

Een maand later: eind november.

Martha is alleen.

Donny komt aangelopen.

Donny Martha! Martha! Martha!

Martha Donny?

Donny (hijgend) Martha.

Martha Donny, wat scheelt er?

Donny De hangaar, Martha.

Martha De hangaar. .. Onze hangaar?

Donny Ja.

Martha Staat hij in brand?

Donny Erger.

Martha Erger?

Donny Hij is verzegeld.

Martha Verwat?

Donny Verzegeld.

Martha Niet in brand?

Donny Erger. Verzegeld. Ik kan er niet meer in.

Martha In onze eigen hangaar?

Donny Die zegels zijn van het gerecht. Als ik ze losmaak, en dat zou 'k gemakkelijk kunnen - ik heb altijd een mes op zak - kan ik den bak in vliegen.

Martha Verzegeld. Wat een mens allemaal hoort en zo.

Donny Ik weet ook niet meer hoe het moet.

Martha We staan in Humbeek-Sas van de week.

Donny Juist. De winterkermis. Een van de laatste. We gingen eraan beginnen vanavond. Tarzan en de Gèrnout zijn verwittigd.

Martha Om wat te doen?

Donny Om op te stellen.

Martha Maar we kunnen niet opstellen.

Donny Ik zeg het. De hangaar is gesloten.

Martha Ge moet Tarzan en de Gèrnout afzeggen.

Donny Ja.

Martha Zijn zij ook niet meer betaald?

Donny Toch wel. Maar niet langs de bank.

Martha Hebben we nog altijd een zwarte kas en zo?

Donny   Dat moet ge aan Annabel vragen.

Martha   Ik weet het ook niet meer.

Donny   Ik krijg er koppijn van.

Martha   Hebt ge de hangaar wel nodig? De autoscooter staat toch op de camion?

Donny   Maar de camion staat in de hangaar. Ik krijg er koppijn van.

Martha   Hoe kan dat nu, hoe kan dat nu.

Donny   Van de miserie.

Martha   Ook waar. Van miserie krijgt ge koppijn.

Donny   Ik zal Tarzan proberen te pakken te krijgen, hij heeft een gsm. Hij kan dan verder met de Gèrnout afspreken.

Martha   We moeten ook ons Annabel verwittigen.

Donny   Dat heb ik al gedaan. Ze komt af.

Martha   En Nic.

Donny   Ook.

Martha   Donny, jong.

Donny   Martha, mens.

Martha   Verzegeld! Beslag gelegd op onze eigendom! Op molens die nog van mijn vader zijn vader zijn. Van opa Kaufmann.

Donny   Op alles.

Mrtha   Hoe kan dat nu, hoe kan dat nu.

Donny   Iemand wil ons de duvel aandoen, Martha.

Martha   Ons kapot maken willen ze.

Donny   Ik krijg er koppijn van.

Martha   Ik haal u een Dafalgan. Had mijn vader dat nog mee moeten maken.

Donny   Met uw vader hadden we dat niet meegemaakt.

Martha   Wat wilt ge zeggen?

Donny   Dat euh ...

Martha   Dat ik tekortgeschoten ben en zo.

Donny   Gij niet, Martha.

Martha   Freddy ... Ik had naar mijn vader moeten luisteren. Ik had nooit met Freddy mogen trouwen.

Donny   Martha, ik ...

Martha   (geeft pil en glas water) Slikken en drinken. Nooit. Gij blijft me steunen, nietwaar Donny?

Donny   Martha ...

Martha   Ze hebben nog niet gedaan met ons.

Donny   Nog verschieten zullen ze van ons.

Martha   We gaan ervoor vechten.

Donny   Op mij kunt ge rekenen.

Martha   Ik weet het.

Donny   Door een vuur ga 'k voor u.

Martha   Ging ze direct komen, ons Annabel?

Donny   Z' is daar, geloof ik.

Annabel en Nic op. Martha valt schreiend in Annabels armen. Die wijst haar af.

Annabel   Janken helpt niet, ma.

Martha   Kwijt! Alles kwijt! Ons hebben en houden, ons ... ons ... alles! Kwijt!

Annabel   Alles? Dat wil ik nog eens zien.

Martha   We zitten zonder inkomen. Hoe moeten we overleven? Hebben we daarvoor gezwoegd en afgezien?

Annabel   Ma! Stop met janken!

Martha   Om de eer van de familie Kaufmann te vergooien.

Annabel   (sarcastisch) Kaufmann met twee n-nen.

Martha   Lach maar. Maar wie gaat de facturen betalen? De vergunningen en zo. De factuur heeft ze juist binnengestoken.

Annabel   Ma, stop!

Martha   Moet ge nu weer zo brutaal doen?

Annabel   Sorry.

Donny   Pardon da' k er tussenkom. We moeten naar Humbeek-Sas van de week. Met wat gaan we dat doen?

Nic   Goeie vraag, Donny.

Donny   Met wat gaan we op de kermis staan?

Nic   Met chips en chocolade misschien?

Martha   Kijk eens hoeveel onbetaalde facturen.

Annabel   Dit is geen factuur maar een offerte. (scheurt document)

Martha   Wat doet gij nu?

Annabel   Een offerte voor een nieuwe friteuse voor ons frietkot. Schrijf die maar op uw buik, dan kunt ge ze met uw slipje uitvegen.

Martha   Het voedselagentschap heeft ook gebeld. Morgen komt er een inspecteur. Wat moeten we die laten zien en zo?

Nic   Dat slipje niet, want dat zal vuil zijn van dat vegen.

Annabel   Niemegeers, uw manieren.

Nic   Zeker, mijn sjokkemoeske.

Veronique en Nancy komen nog wat zout in de wonde strooien.

Nancy   Wat hebben we nu gehoord, Martha? Alles wordt verkocht?

Annabel   Van horen zeggen hoort ge veel liegen.

Nancy   Veronique heeft gehoord dat Larivière al op de loer ligt.

Veronique   Dat heb ik niet gezegd, Nancy.

Nancy   Dat hebt ge wel gezegd.

Veronique   Als Larivière iets wil, heb ik gezegd ...

Nancy   ... Wie zal er hem tegenhouden? heb ik daarop gezegd.

Veronique   Maar ik heb niet gezegd dat hij Martha haar spullen wil kopen.

Nancy   Gij spant samen met Larivière.

Veronique   Ik heb gezegd dat Larivière de achtbaan van die Modest uit Vilvoorde gekocht heeft.

Nancy   Larivière verdient in zijn eentje meer als wij drieën samen. Hij ligt er vooral op geloerd om uw botsauto's te kopen, Martha. Ik ben zeker dat hij al een bod gedaan heeft.

Annabel   Dat is het eerste dat we daarvan horen.

Nancy   Ik ken Larivière door en door. Hij verkoopt zijn vrouw als 't hem uitkomt.

Nic   Dat zou ik zelfs niet doen.

Annabel   Niemegeers!

Nic   Sjokkemoeske?

Veronique   Larivière staat ook in Humbeek-Sas. We zouden vanavond eens kunnen horen wat hij van plan is.

Nancy   Maar houdt uw benen toe, dan hoort ge beter.

Martha   Moet het nu echt zo vulgair, mensen?

Veronique   Martha, ik leef met u. Is er iets wat ik voor u kan doen?

Martha   Dat is schoon van u, Veronique.

Nancy Ze mag voor u ook wel 'ne keer iets doen. Voor Freddy heeft ze zoveel gedaan.

Veronique verongelijkt af.

Nancy Dat mens zit direct op haar paard. Daar moogt ge nu 'ne keer niets tegen zeggen.

Nancy af.

Nic Zijn we niet wijzer geworden, we hebben ons toch geamuseerd.

Annabel Bon. We kunnen niet bij de pakken blijven zitten. Wat doen we?

Nic Humbeek-Sas kunt ge vergeten.

Martha Zo 'ne goeie post.

Annabel En de week nadien: Puurs, de kerstfoor?

Nic Vergeet Puurs ook maar.

Martha Wat moeten we doen, wat moeten we doen?

Donny Ik zou ...

Martha Gij wilt dus het klein molentje kopen, Donny?

Annabel Wat?

Donny Ja, Annabel. Ik koop de paardenmolen en geef hem aan uw moeder.

Annabel Effenaf geven?

Nic Schenken, bedoelt hij.

Donny Dan kunnen we met iets op de kermis staan.

Nic Met schenkingen moet ge opletten.

Annabel Hoe gaat dat in zijn werk misschien?

Nic Dat moet ik aan de nieuwe gemeentesecretaris eens vragen. Die is jurist van opleiding.

Donny En als ze uw camper afpakken, Martha, moogt ge in de mijne komen wonen.

Annabel Haar camper afpakken?

Nic Dat geloof ik niet. Er hangen in elk geval geen zegels op.

Martha Hebt ge overal gekeken?

Annabel Dit is geen gewone camper. Dit is zo goed als een vaste woonwagen. Iemand zijn woonst afpakken, mag dat zo maar?

Nic Niet zolang er iemand in woont. Wonen is privé. Privé failliet gaan is anders dan met een zaak.

Annabel Maar als ge uw privé schulden niet betaalt?

Martha Ik heb geen schulden.

Annabel En waar gaat ge van leven?

Martha Dat zullen we wel zien.

Nic Iets aanslaan is een hele procedure. Dat lossen ze niet in een-twee-drie op.

Annabel En het huis waar wij nu wonen, eigenlijk ons ma haar huis? Wat kan er daarmee gebeuren?

Nic Dat kunnen ze op termijn ook doen verkopen. Huis en inboedel.

Martha Ook die chique stijlmeubelen van opa Kaufmann zijn grootouders?

Nic Alles.

Martha Ook die antieke commode in gepolierde notelaar? En die étagère in empire? En dat schilderij met de kerk van Prüm op, van waar de familie afkomstig is?

Nic Alles. Behalve het klein bedje. Dat is van mij.

Martha En die kristallen vaas uit de tijd van de echte Sissi en de echte Frans-Jozef?

Nic Alles kan, maar zo rap zijn ze bij 't gerecht nu ook weer niet.

Annabel Wacht maar tot ze geld ruiken.

Nic Hebt gij niet wat spaargeld om het frietkot te kopen, Martha?

Martha Mijn eigen eigendom terugkopen. Nooit! Opa draait zich om in zijn graf.

Nic Met friet valt nog iets te verdienen. Zeker als ge 'r ook smoutbollen bij zoudt doen.

Annabel Dan moet er een tweede vuur komen in het frietkot.

Nic Smoutebollen volgens een recept van oma Kaufmann. Hebt ge dat papier nog? Dat waren de lekkerste smoutebollen die ik ooit g'eten heb. Ik ben hier eens met heel de compagnie toegekomen, allemaal in uniform, de mensen dachten dat we de Bende van Nijvel gevonden hadden.

Donny Hebt ge liever de frituur dan het paardenmolentje, Martha?

Annabel Waar haalt gij dat geld, Donny?

Donny Ik ben gene kostelijke vogel, hé, Annabel. Ik kan al mijn hele leven tamelijk wat opzijleggen.

Annabel Hoeveel is dat, 'tamelijk wat'?

Donny Tamelijk wat. Daarbij, ik heb een kleine erfenis gedaan. Van een nonkel van mij, een broer van mijn vader. Hoe heette hij nu weer? Désiré. Désiré, ja. Nonkel Dikken. Genoeg om u te helpen. Alles komt in orde, Martha. En als alles achter de rug is gaan we nog eens een dag naar Orval.

Martha Ge zijt 'ne goeie mens, Donny.

Donny Waar of bij wie moet ik zijn om dat molentje te kopen? Of het frietkot. Gij moogt kiezen.

Nic   Dat vraagt ge best aan de bank, Donny.

Donny   De bank?

Nic   Ja.

Donny   De bank? Ik ben nog nooit in de bank geweest.

Nic   Ik ga met u mee. Kom.

Donny   Nu?

Nic   Nu.

Donny   Ben ik proper genoeg gekleed daarvoor?

Nic   Geld stinkt niet.

Donny   Maar ik zelf misschien?

Nic   Ge hebt u met Pasen toch nog gewassen? Kom, we hebben geen tijd te verliezen.

Annabel   Hoort ge 't, ma, we geven niet op.

Donny   Opgeven? Wij?

Annabel   Over ons lijk!

Donny   Gij zijt 'ne Kaufmann, Annabel. Ne vechter. Die geven niet op. Gij zijt meer uw moeder, Martha, de goedheid zelf.

Martha   Veel te goed is half zot.

Annabel   Ons karakter is ons noodlot.

Martha jankt.

Annabel   Ma. Ma! Ik wil zeggen: ge zijt een goeie moeder, ma.

Nic   Van mij valt er niets te zeggen, zeker?

Annabel   Gij zult niet wachten om uzelf heilige te verklaren.

Donny   Nic is ook 'ne goeie vent, Annabel.

Nic   Sè. 't Spant hier al rond adam zijn appel.

Annabel   G' hebt gelijk, Donny, Nic is de contrairste niet.

Martha   Wordt het dan ook geen tijd om voor een opvolger te zorgen?

Nic   De goesting moet van twee kanten komen.

Annabel   Daar kunnen we over klappen.

Nic   Klappen? U voortplanten is meer dan blabla, da 's ook boemboem.

Annabel   Dat gij nu op seks peinst.

Martha   Dat is zijn recht.

Nic En zijn plicht. Kom, Donny, we zijn weg, want gij begint precies ook warm te lopen.

Donny en Nic af.

Martha Ik zal misschien wat koffie zetten?

Annabel Een bakje troost, ja, dat zal deugd doen.

Overgang. Licht langzaam uit, licht langzaam aan.

Annabel Ik hoor ze.

Martha Lievevrouwke, laat ze goed nieuws brengen en zo.

Donny op. Hij kijkt verslagen.

Donny Te laat. Alles is verkocht. Autobotsers, paardenmolen, frietkot. Alles.

Martha Verkocht?

Donny Verkocht.

Martha Verkocht.

Annabel Aan wie?

Donny Dat hebben ze er niet bij gezegd.

Annabel In loten of alles samen?

Donny Ik weet het echt niet. Nic misschien. Hij is daar juist.

Nic op.

Donny Nic heeft neig zijn best gedaan.

Annabel Nic?

Nic Sjokkemoeske?

Annabel Niet onnozel doen.

Nic Nee, sjokkemoeske.

Annabel Nog iets meer gehoord?

Nic Meer?

Annabel 't Is verkocht, dat weten we van Donny. Maar aan wie?

Nic Zijn naam zal u niets zeggen.

Annabel Vooruit!

Nic Rustig! .. Aan een zekere Parisi. Roberto Parisi.

Donny Een Italiaan?

Nic Of het een Italiaan is, weet ik niet.

Annabel Het klinkt toch Italiaans.

Nic Uw moeder heet Kaufmann.

Martha Met twee n-nen.

Nic Is zij een Duitse?

Annabel Ze is van Duitse afkomst.

Nic Dat zal ook voor die Parisi zo zijn: 't is niet omdat ge een Italiaanse naam hebt dat ge 'nen Italiaan zijt. Kijk maar Rocco Granata.

Donny En Will Tura.

Martha Die is niet van Italiaanse afkomst.

Donny Maar hij zingt toch.

Martha Mijne Freddy ook, bijna zo schoon als Will Tura.

Annabel Ma! Roep het kwaad niet over ons af.

Martha weent.

Annabel Of het een Italiaan of een Tjetsjeen is, die Roberto is met ons gerief weg. Onze molens, ons frietkot, en niet vergeten: onze hangaar.

Donny Met alles.

Annabel Met onz' broodwinning.

Donny Roberto ... hoe nog?

Nic Parisi.

Martha Roberto Parisi. Als ge met zo 'ne naam op de kermis moet staan.

Annabel Gàt hij ermee op de kermis staan? Ik wil zeggen: wat gaat hij met onze spullen doen?

Donny Hij moet er toch iets mee doen. Waarom koopt hij ze anders op?

Annabel Voilà. Dat moeten we te weten komen: waarom heeft een Italiaan onze spullen gekocht? Als ge 'r zelf niet mee op de kermis gaat staan, waarom koopt ge ze dan?

Donny Om ons te duvelen.

Annabel Daar wordt ge niet rijk van. Als investering? Iets kopen om daarna met winst te verkopen? Of te verhuren. Wie weet zoekt hij een huurder. Waarom zouden we niet iets kunnen regelen met die vent? We moeten meer over signor Parisi te weten komen.

Nic Met kermissen en kermismolens heeft hij niets te maken.

Annabel Hoe weet gij dat?

Nic Ik weet dat. Hij liep hier gisteren rond.

Annabel En ge hebt met hem gesproken.

Nic Si si signorita. In 't Vlaams dan nog.

Martha En weet ge nu wie hij is?

Nic Zeker, schoonmama.

Annabel Hoe?

Nic Beroepsmisvorming.

Annabel Leg uit.

Nic Hij parkeerde op het pleintje vóór de pastorie. Wie is dat? peinsde ik spontaan. Ik peins dat altijd als ik een auto zie die ik niet direct herken.

Annabel Of als 't een vrouw is die ge niet herkent.

Nic Hij stapte uit. Ik bekeek hem met aandacht. Geen kennis aan, aan hem niet en aan zijn auto niet, een stokoude Mercedes. Ik noteerde zijn nummerplaat. Allemaal beroepsmisvorming. Op den bureau heb ik opgezocht van wie hij was, die Mercedes.

Martha Van wie was hij?

Nic Van Roberto Parisi.

Annabel Dezelfde als de koper?

Nic Dat kan toch niet anders. Daarna ben ik in het Rijksregister gaan snuffelen.

Martha Mag dat?

Nic Politie mannen mogen dat. .. Wat bleek? Roberto Parisi is een aannemer. Een aannemer van wegenwerken.

Donny Een aannemer? Wat kan die met paardenmolens doen?

Martha 't Is goed, Donny, ge moogt ook iets zeggen, maar laat Nic nu klappen.

Nic Een aannemer moet een handelsregister hebben. Weer snuffelen. Iets voor rosse Rika. Die heeft de kruispuntbank geconsulteerd, ze is daar goed in.

Annabel Mag dat allemaal?

Nic Rika is politieagente. Politie mannen en -vrouwen mogen tamelijk veel.

Annabel En rosse Rika nog iets meer.

Nic Rika is een bekwaam collega. Om opzoekingen te doen de beste.

Annabel Als ze maar met haar pollen van ùw kruispuntbank blijft.

Martha Annabel! Van wie dat gij dat jaloers karakter hebt, ik weet het niet. .. Wat zijt ge nog te weten gekomen, Nic?

Nic Dat die Parisi geen armoedzaaier is. Hij heeft een bedrijf. En geen kleintje. Dat hebben we tien minuten geleden ontdekt. Hoe? Door naar de website van de balanscentrale van de Nationale Bank te gaan.

Donny En ge zijt nu al terug?

Martha Sst! .. En?

Nic Allemaal dik in orde. Dat bedrijf toch. Parisi zelf zal ook wel niet te klagen hebben.

Martha Kennen we dat bedrijf?

Nic Ik ken het. Wegenwerken *Paribo*. Ze bollen met die zwarte camions met blauwe letters. Precies supporters van Club Brugge. Nog nooit zien rijden?

Annabel Een wegenwerker. Wat kan die met kermismolens doen?

Donny En met een frietkot.

Martha En met een hangaar? Voor de hangaar! Voor onze hangaar heeft hij alles gekocht.

Annabel Voor de hangaar...

Martha Weet gij wel hoe groot die is? Daar kan de sinksenfoor van Antwerpen in.

Annabel Maar ook het materiaal voor zijn wegenwerken...

Martha En onze molens doen? Ons frietkot. Onze autoscooter? Wat gaat hij daarmee doen?

Annabel Nu zijn we waar we moeten zijn. Die heeft hij niet nodig. Hij heeft alleen de hangaar nodig. Die molens kunnen wij misschien van hem huren.

Nic Niet beginnen dromen.

Annabel We moeten die Parisi zo rap mogelijk zien te pakken krijgen. Kunt ge zijn adres opzoeken?

Nic Daar heb ik rosse Rika zelfs niet voor nodig.

Annabel Zoek zijn gsm op. Ik bel hem direct zelf.

Donny 't Zal nog goed komen, Martha.

Het wordt te veel voor Martha. Ze huilt.

Donny Martha. (onhandige liefdebetuiging)

Annabel Aan 't werk allemaal! Nic, naar het pakkemannenbureau. Ma, stop met janken. Donny, pak haar eens goed vast.

Donny Zeker, Annabelleke.

Robbie op.

Robbie Allemaal een goeiedag.

Stilte.

Robbie Martha?

Martha (in tranen) Nu niet, jongen, nu niet.

Robbie We zijn een maand verder. Ik houd me aan mijn belofte.

Nic   Neem haar niet kwalijk, meneer. We zitten hier met een paar problemen.

Robbie   Kan ik helpen?

Martha   Ja.

Robbie   Hoe?

Martha   Door weg te gaan. Nu!

Annabel   Ma! Neem haar niet kwalijk, meneer. Haar man is nog maar juist dood, mijn vader.

Martha   Twee maanden.

Robbie   Twee maand en twee dagen.

Annabel   Hoe weet gij dat? Staat dat ook in de kruispuntbank?

Martha   Ge zijt twee dagen te laat.

Robbie   Verschoning. Ik was op de afgesproken dag op post, eergisteren dus.

Martha   Niks van gezien.

Robbie   Ik bedoel: ik was in 't dorp. Mijn advocaat was bij mij. We zijn samen naar de bank geweest. Mijn advocaat heeft alles geregeld.

Annabel   Geregeld?

Robbie   Jullie faillissement.

Annabel   Hoe geregeld?

Robbie   Ik heb alles gekocht: molens, frietkot, wagens, loods.

Annabel   Gij!

Donny   En de hangaar ook?

Nic   Wacht eens even...

Annabel   Dat noemt gij geregeld? Ge hebt ons alles afgepakt: ons materiaal, onze broodwinning, onze toekomst.

Nic   Wacht eens even...

Annabel   Ons verleden!

Nic   Wacht eens even...

Robbie   Daar past een woord uitleg bij.

Annabel   Een woord? Nog met geen woordenboek komt ge toe.

Nic   Wacht nu toch eens even, sjokkemoeske. (tot Robbie) Die versleten rode Mercedes, is die van u?

Robbie   Versleten? Hij heeft nog maar 650.000 km gedaan.

Nic   Dan zijt gij Roberto Parisi?

Robbie Ja.

Martha Hij liegt! Dat is Robbie!

Annabel Ma!

Martha Ik zeg u dat hij liegt! Hij heet Robbie. Ofwel liegt hij nu, ofwel loog hij toén. Hij heet Robbie. Toen toch.

Annabel Ma! Kalmeer.

Robbie Ze heeft gelijk. Ik ben Robbie.

Martha Robbie van de koers. Hij is 't!

Robbie Koersen, dat is lang geleden.

Martha Achtentwintig jaar. Ik was in verwachting van ons ... (tot Annabel) Van u en zo.

Robbie Dat zaagt ge die dag nog niet.

Annabel Welke dag?

Martha De dag in Heindonk. Omdat ik met de paardenmolen vlak aan den arrivé stond, hadden ze mij tot bloemenmeisje gebombardeerd en zo.

Robbie Een mooier bloemenmeisje viel er in geen uren in de ronde te bespeuren.

Martha Niet overdrijven.

Donny Meneer heeft gelijk, Martha. Ge waart de schoonste. Nog.

Martha Dat zoudt ge na de koers niet gezegd hebben. Ik was kleddernat.

Robbie 't Had de hele dag gegoten.

Annabel Dat g' u dat nog herinnert.

Robbie 't Is te mooi om te vergeten.

Nic Wacht eens. Ik heb altijd gedacht dat ge maagd moet zijn om de bloemen af te mogen geven.

Annabel Niemegeers!

Martha Tot een maand voor de koers was ik nog maand.

Nic Zo is 't leven: bloemen geven, bloempje kwijtspelen. Ge hebt er toch deugd van gehad?

Annabel Laat hem (wijst op Robbie) spreken. Wie heeft die koers gewonnen?

Nic Hij natuurlijk.

Robbie Ik, inderdaad. Mijn enige overwinning ooit. Om de rest van mijn leven te onthouden. Het had inderdaad de hele dag gestortregend. De veldwegen op het parcours lagen vol slijk. Ik zat onder de modder. Alle coureurs. We zijn trouwens maar met acht aangekomen.

Annabel En jij was echt de eerste?

Robbie De goei waren er van tussen. Maar bon, ik was de eerste, en het bloemenmeisje moest mij de palm én drie kussen geven. Ik was gegeneerd. “Ik zal u toch niet vuil maken?” zei ik.

Martha Ja! Dat zei hij! Echt! En ik zei: “Dat heb ik er voor over.”

Robbie Was dat niet lief?

Annabel En dan?

Robbie Ik zei: “Ik zal me eerst een beetje gaan wassen. Ik kom direct terug.” Maar toen ik terugkwam, was het bloemenmeisje gaan vliegen.

Martha Freddy wilde niet wachten.

Annabel Jaloers was hij dus ook.

Martha Alleen in zijn jonge jaren. Toen we getrouwd waren was hij ... (slaat handen voor gelaat)

Annabel Excuseer hem niet.

Nic Als ik het goed begrijp, hebt gij die drie kussen nog tegoed, meneer Parisi.

Robbie Zeg maar Robbie.

Nic Waarop wacht ge, schoonmama?

Martha af.

Annabel Ma?!

Nic (tot Robbie) Ze is niet altijd zo weekhartig.

Annabel Ma!

Donny Ik zal haar halen, wacht. (af)

Nic Ze komt wel weer hoor.

Annabel Ik zou mij ook overrompeld voelen.

Nic Gij? Daar twijfel ik aan.

Annabel Wat scheelt er aan mij?

Nic Niks, sjokkemoeske, niks.

Robbie Als ik ongelegen kom, wil ik weggaan hoor. Ik kan beter eerst een afspraak maken.

Nic Zo officieel gaat het er hier niet aan toe, weet ge.

Robbie Dat kan ik me voorstellen. Het lijkt me hier een gezellige omgeving.

Martha op. Donny volgt haar bescheiden.

Martha Meneer.

Robbie Martha.

Martha Na achtentwintig jaar komt ge zo maar mijn leven ingestapt, en ge wilt direct dat ik ...

Robbie Sorry voor de onderbreking. Niet zo maar. Ik ben al achtentwintig jaar verliefd op u.

Martha Is dat een reden om mij te vragen met u te trouwen?

Annabel Als dat geen reden is.

Martha En daarna laat ge achtentwintig jaar niets van u horen. Als ge verliefd zijt, vecht ge voor uw liefde.

Robbie Dat heb ik geprobeerd. Maar ik kwam snel te weten dat ge op trouwen stondt en effectief ook getrouwd zijt.

Annabel Van moetens.

Robbie Dat doet er niet. Ik heb respect voor het huwelijk. Daarom heb ik me achtentwintig jaar lang op de achtergrond gehouden. Ge waart niet vrij. Een huwelijk kapotmaken dis mijn stijl niet.

Annabel Waren alle mannen maar zo.

Nic In mijn jonge jaren heb ik ook op verplaatsing gespeeld. Van als ik getrouwd ben speel ik alleen nog thuismatches.

Annabel Da 's u geraden. Trouw wordt een beetje onderschat, meneer. Proficiat, voor uw gedrag. Hoe is 't verder verlopen?

Robbie Alles veranderde toen ik de dood van uw vader vernam.

Martha De dag nadien stond hij al aan de deur.

Robbie Dat was te vlug, besef ik nu, ik excuseer me daarvoor. Maar ik ben een ondernemer, die vinden twijfelen nooit een goede oplossing.

Nic Van wie wist ge dat mijn schoonvader gestorven was?

Robbie Van een van mijn werknemers.

Annabel Werknemérs? Hoeveel hebt ge 'r zo?

Robbie Vast in dienst? Dat schommelt. Een honderdtal. In de winter iets minder.

Nic Honderd? Niet slecht geboerd.

Robbie Ook wat geluk gehad.

Nic Geluk is het vakantiegeld van de durvers.

Annabel Onderbreek die mens toch niet altijd. Of wilt ge ...? Vertel voort, Robbie – ik mag toch Robbie zeggen?

Robbie Graag. Dat creëert een band. Een band die me, ik voel dat aan, dierbaar kan worden. Ik vernam het overlijden van uw vader dus uit de mond van een van mijn werklieden, een zekere Bruno. Van diezelfde Bruno was ik een jaar geleden - toevallig - te weten gekomen dat hij een schoonbroer had, Pascal heette hij, die in Heindonk woonde.

Dat deed een belletje rinkelen. Ik vertelde Bruno over die ene koers die ik ooit gewonnen had, in Heindonk. Bruno vertelde het aan schoonbroer Pascal en die bleek nog mensen te kennen van de wielclub die die koersen organiseerde ...

- Nic Vliegend Wiel Heindonk. De club bestaat nog. .. Ik zwijg al, sjokkemoeske.
- Robbie Ik weet het. En – over een beetje geluk gesproken - een nonkel van Pascal was secretaris van de club, nonkel Gaston heette hij. Na tamelijk wat zoekwerk kwam nonkel Gaston te weten wie dat bloemenmeisje was geweest. Het bleek er een van Tielrode te zijn. En wie was er ook van Tielrode? De vrouw van Pascal zijn nonkel Gaston, tante Hermine.
- Donny Kunt ge nog mee, Martha?
- Martha Sst! Spannend!
- Robbie Een mens zou in plaats van in geluk in de lotsbestemming gaan geloven. Want weet ge hoe de clubsecretaris aan de identiteit van het bloemenmeisje is geraakt? Dankzij dat ene detail dat ik verteld had: dat het rotweer was die dag.
- Martha Ja! 't Was zelfs geen weer om te wachten tot ge gewassen waart. Ik ben met Freddy het sportlokaal in gevlucht. Daar moet ik mijn bloemen achtergelaten hebben, dat herinner ik me niet meer.
- Nic En waar hadt ge uw eigen bloemeke achtergelaten?
- Annabel Niemegeers!
- Nic Nee! Niet in 't klein bedje ... Die Bruno, dat is toch Bruno De Braeckelee niet?
- Robbie Onze lotsbestemming!
- Nic Tegen wie zegt ge 't. Want nu komt het! Die Bruno De Braeckelee heeft behalve Pascal nòg een paar schoonbroers. Een van hen is Frederik en die Frederik is behalve van Bruno ook een schoonbroer van mij. Hij is getrouwd met Elise. En dat is de zus van Peter die getrouwd is met mijn zus Josiane.
- Robbie Ben ik verplicht om mee te kunnen?
- Annabel Dié Bruno?
- Nic En die Bruno werkt bij Paribo.
- Robbie Zo heet mijn bedrijf.
- Annabel Wat een toeval!
- Robbie Onze lotsbestemming!
- Nic Waarom zijt ge eigenlijk gestopt met koersen, Robbie? Om filosoof te worden?
- Robbie Gestopt waarom? Geen klasse. Dat wist ik rap. Zeker niet genoeg om van de koers te leven. Want in die tijd zocht ik iets om echt de kost mee te verdienen. Mijn vader werkte in de wegenbouw. Bij Portaels. Die is ooit ook coureur geweest. Niet daarom mocht ik bij hem beginnen , maar omdat zijn bedrijf handen te kort kwam – we waren in volle betontijdperk. Op een dag moest mijn ploegbaas een

occasiebetonmolen gaan ophalen, in een gespecialiseerde zaak. Ik mocht mee. We kwamen in een enorme opslagplaats van bouwmaterieel terecht. Daar heb ik mijn ogen de kost gegeven. De zaterdag nadien stond ik er weer. Om te vragen wat al die dingen kostten. Want ik wilde als zelfstandige beginnen. Iets doen in de wegenbouw. Eerst deeltijds, bij wijze van proef, later voltijds. Bij Portaels, wist ik intussen, kwamen er van tijd opdrachten binnen die de moeite niet waard leken om er materieel en manschappen aan te besteden. Zeg maar: kleine klussen. Die nam ik dan aan. Niet zonder er met de bazen over te spreken. Eerlijkheid boven alles! Als coureur had ik geleerd hoe er gesjoemeld wordt. Portaels gunde me mijn klusjes. Ik deed die voor en na. Met mijn afgedankt materieel. In het begin gingen mijn zaken niet zo best. Later lukte het beter. Uiteindelijk moest ik kiezen. Portaels gaf me goede raad. "Word fulltime zelfstandig," zei hij, "de markt van de wegenbouw is groot genoeg."

- Nic Concurreren jullie nu tegen elkaar op?
- Robbie Dat valt mee.
- Annabel Werken, werken, werken ... Schoot er tijd over voor iets anders?
- Robbie Voor ontspanning, bedoelt ge? Mijn werk is mijn hobby.
- Annabel En voor de gevoelens?
- Robbie De liefde?
- Annabel Bijvoorbeeld.
- Robbie Een moeilijke vraag.
- Annabel Probeer toch maar een antwoord te verzinnen.
- Robbie Het antwoord is: ik had geen interesse.
- Nic Kom nu, Robbie. Een gezonde kerel gelijk gij. Toch niet te véél epo geslikt?
- Robbie Epo was te duur voor mij. Gevoelens? Het klinkt onnozel, maar het beeld van je moeder, natgeregend, met die palm in de hand, bleef me achtervolgen. Het vele werken leidde me enigszins af, (tot Martha) maar u vergeten? Nee. Het jaar na de zondvloed ben ik nog naar Heindonk naar de kermiskoers gaan kijken, hopend u te zien, maar...
- Donny We hebben maar een paar jaar in Heindonk gestaan. Toen konden we een plaats kopen in Londerzeel-Sint-Jozef. Daar viel meer te verdienen.
- Robbie Het spijtige was dat ik niet eens uw naam kende. Dat ik dus bij niemand navraag kon doen naar u. Maar u vergeten? Nooit. Verliefd zijn, wie kan daar aan uit?
- Annabel Maar dat gij in uw zogezegde verliefdheid zotte dingen doet, kermisattracties kopen en zo, hoe legt ge dat uit? Om er wat mee te beginnen? Toch niet de kermissen doen?
- Robbie Ik heb die dingen niet voor mezelf gekocht, maar voor u, Martha. Alles.
- Martha Voor mij?

Robbie   Alles. Alles is voor u. Ik geef het u.

Annabel   Ma!

Martha   Dat klinkt schoon, maar ge gaat mij toch niet wijsmaken dat ge niets wilt bereiken met zoveel vrijgevigheid en zo? Wat wilt ge bereiken?

Robbie   Dat ge met me trouwt.

Annabel   Ma!

Martha   Dat is niet geven maar ruilen en zo. En ruilen is een vorm van kopen. Ik ben niet te koop.

Robbie   Ik verkoop niet, ik geef weg!

Martha   Ge geeft het niet weg, ge ruilt.

Robbie   Ook als ge niet met me trouwt, geef ik het u. Al die kermisattracties horen bij de familie.

Donny   Martha trouwt nooit meer voor het geld, heeft ze mij gezegd.

Martha   Dat heb ik één keer gedaan. Uit liefde ook maar voor het geld.

Donny   Voor een mooie auto.

Martha   Voor de schone schijn.

Annabel   Verleden tijd, ma.

Martha   Daarbij... Trouwen? ... Uw vader is nog maar twee maanden dood.

Donny   Twee maanden en twee dagen.

Annabel   Gestorven in een bordeel!

Martha   Het doet er niet toe: ik ben niet te koop.

Donny   Ik steun u, Martha.

Robbie   Ik ook. Ik gun u de tijd om erover na te denken.

Nic   Er schiet mij iets te binnen. We zouden een vennootschap kunnen oprichten, een soort familiebedrijf. In plaats van aan Martha, Robbie, doet ge die schenking aan de vennootschap.

Robbie   Geen slecht idee. Ik zal er met mijn jurist over spreken.

Nic   Èn, in de naam van die firma moet de naam Kaufmann staan.

Donny   Met twee a's.

Nic   Wat? .. Dat ook al.

Annabel   Op de molens, en op het frietkot, in grote letters: Kaufmann!

Donny   En op de woonwagen.

Annabel   Daar ook. Overal! Zo kan de naam Kaufmann verder leven. ... Ma?

Martha Ik ben niet te koop.

Annabel Er wordt hier niet gekocht of verkocht, maar gegeven. Liefde! Hier wordt liefde gegeven.

Martha Weet jij wel wat liefde is?

Nic Ze weet het. Als ze op dreuf is, is er zelfs geen houden aan.

Annabel Niemegeers! ... Onderbreek mij niet! ... Ma?

Martha Ik ben niet te koop.

Annabel Het gaat niet alleen om u, ma. Het gaat ook om onze toekomst. En om onze naam. Om de naam van de familie! Om de naam Kaufmann.

Martha Ik trouw niet met ...

Annabel Met wie?

Martha Met iemand die ik niet ...

Annabel Niet wat?

Martha Niet ken.

Annabel Niet ken? Ge moet op uw smartphone maar eens googelen naar zijn bedrijf.

Martha Zijn bedrijf interesseert mij niet. De man interesseert me. De coureur onder de modder.

Nic Geef haar de tijd, Annabel.

Robbie Geef haar al de tijd die ze nodig heeft.

Annabel Vindt ge 't goed zo, ma? We richten een vennootschap op.

Martha Ik wil onze molens terug.

Annabel We hebben geen molens meer, ma. Ze zijn in beslag genomen en verkocht. We kunnen ze ook niet terugkopen want we hebben geen centen. We kunnen ze alleen nog krijgen.

Martha Ze zijn van de familie Kaufmann.

Annabel Waren van de familie Kaufmann. Nu zijn ze van die meneer hier.

Robbie Ander voorstel, Martha. Ik geef ze u niet, ik verhuur ze u. Volgens het zogeheten leasingsysteem: huren en tegelijk eigenaar worden.

Annabel Kan dat? Met een auto kan het, maar met paardenmolens?

Robbie Ik laat het nakijken.

Nic Doe dat. Wij maken er een familievennootschap van. Robbie verhuurt de hele santenboetiek dan aan die vennootschap.

Martha Die moet een naam hebben.

Nic Die naam ligt toch voor de hand? KK.

Annabel KK?

Nic Kermissen Kaufmann.

Annabel Kermissen Kaufmann!

Robbie Het klinkt als een klok!

Annabel Ma?! Een nieuw begin! Doe het voor opa Kasper. Mijn spaargeld dient als startgeld.

Donny Mag ik meedoen?

Annabel Mag dat, Robbie?

Robbie Donny is toch een stuk van de familie?

Nic Hij wil zelfs met Martha trouwen.

Robbie Ik ook.

Donny Ik zie haar geiren.

Martha En gij? (tot Robbie) Ziet gij mij geiren?

Nic Moet hij dat nu nog bewijzen ook? Het beste bewijs is toch dat hij 28 jaar kan wachten op zijn grote liefde.

Martha Vrouwen hebben graag bewijzen.

Ronnie Ogenblik! (wil af)

Annabel Ge komt toch terug?

Nic Hij gaat zijn advocaat aan het werk zetten. (af)

Donny Kunnen we nog naar Humbeek-Sas, peinst ge?

Nic Liefst. Ik heb goesting op smoutebollen. Larivière zal er toch wel staan met zijn smoutebollenkraam?

Martha Smoutebollen van Larivière? Gij hebt geen smaak, gij. Die van mijn oma, dat waren smoutebollen.

Annabel Hebt ge haar recept nog?

Martha Ik ken het van buiten. Maar we moeten een tweede vuur hebben.

Nic Voor die smoutebollen alleen al ben ik met uw dochter getrouwd.

Martha En ik heb u mijn zegen gegeven om voor een opvolger te zorgen.

Nic De eerste keer dat ik niet in ge-weet-waar moet slapen begin ik eraan.

Donny 't Komt allemaal goed, Martha. Willen we toekomstige week op beeweg gaan als dank voor de goede afloop?

Nic Bij Sint-Orval?

Ronnie   (op, met koerspalm; biedt hem Martha aan) Zo geiren zie ik haar.

Nic   En nu de drie kussen die ge nog tegoed hebt.

Martha aarzelt.

Annabel   Ik zal ze geven. (omhelst Robbie)

Nic   Eih! Eih! Wat is dat?

Annabel   Kussen voor mijn toekomstige schoonvader. Ik zie u geiren, Robbie. (kust Robbie)

Nic   Houd u in of ge kunt vannacht ....

Annabel   Vannacht slapen we in 't groot bed.

Annabel kust Nic. Martha kust Robbie.

Donny heeft zich een Orval uitgeschonken.

EINDE
